



Algemene Beschouwingen 8 juli 2019

Voorzitter,

Ik kom zo bij het sociaal domein, maar ik zie dit moment toch als het begin van de Algemene Beschouwingen van mijn fractie en ik wil daarom de grote lijn in mijn betoog even markeren. Ik ben over twee ontwikkelingen positief en op één punt kritisch. Wat goed is, zijn de ambities die het college en hopelijk ook de coalitiefracties aan het papier toevertrouwen. De kadernota is concreet in de verbeteringen die u voor Eemnes wilt en het zijn ook echte verbeteringen. Op het bouwtempo komen we natuurlijk nog terug maar ook daar toont u zich, althans in de krant, ambitieuzer dan tot voor kort. Ook kunnen we vaststellen dat het dorp een goed functionerend college heeft met twee fulltimers die weten hoe het werkt. Dus dat zijn mooie ontwikkelingen. Kritischer ben ik over het gebrek aan nieuwe voorstellen die onze kant op komen. In het tweede en het derde jaar van een raadsperiode kun je het meeste doen, maar ik zie de voorstellen niet. Als ik even af zie van beleidsnota's zoals over het jeugdbeleid veiligheid en de woonvisie, maar puur de voorstellen tel die concreet gaan over zichtbare verbeteringen, tel ik er maar twee die nieuw zijn: hanging baskets en verbetering van de speelplaatsen. Daartegenover staat dat er drie voorstellen door de raad zijn ingetrokken of teruggedraaid: De financiële compensatie voor de CO2-uitstoot van de snelwegen, het tweede zonnenveld en de inbreiding met ruim 40% betaalbare woningen in het gebied Hink Stap Sprong - de Hilt. Natuurlijk hoort bij koerswijziging van een nieuwe coalitie dat u zaken niet uitvoert; de coalitie mag haar eigen keuzes maken. Wat we missen, zijn de zaken die u dan wel doorvoert. Hopelijk komt dat nog en blijft het college niet steken in mooie beloften, papieren tijgers, aangevuld met hier en daar een leuke bloembak en een extra wipkip.

Dan het sociaal domein. We dienen een motie in voor Eerste Hulp bij Formulieren. Iemand van de gemeente die op vaste tijden in het Huis van Eemnes aanspreekbaar is, en waar je langs kunt met je stapeltje papier of alleen je inloggegevens. Ik help in mijn vriendenkring wel eens mensen geholpen met de bureaucratische wirwar en het is echt best ingewikkeld. Bovendien stellen ambtenaren zich vaak formalistisch op: tot een dossier compleet is, doen ze niks. Terwijl je natuurlijk al wat dingen in gang kan zetten, het werk komt toch terug. Of is de stille hoop dat de inwoner met een zorgvraag ergens halverwege de moed opgeeft? Wel goedkoop, maar vooral oneerlijk; want zo help je alléén mensen die goed genoeg zijn opgeleid, of toevallig een vasthoudende vriend of familielid hebben. Als je weet dat er iemand aanwezig is in het Huis van Eemnes waar je maar binnen hoeft te lopen, werkt dat twee kanten op: het is gemakkelijk en we voeden er ook Maatschappelijke Zaken in Huizen mee op. Want die mogen wat mij betreft echt wel meer Ambtenaar 3.0 worden of hoe noemde u dat enkele kadernota's geleden. Meer naar de bedoeling kijken en minder formalistisch optreden in ieder geval.

Er staan goede dingen in dit hoofdstuk: meer geld naar voorschoolse en vroegschoolse educatie bijvoorbeeld. Wel is het nog steeds zo dat kinderen op het sociaal minimum moeten kiezen tussen zwemles óf een teamsport. Voorzitter, we hebben geen schoolzwemmen in dit dorp maar wel een hoop sloten; de Klijnsma-gelden willen maar niet op ondanks het aanhoudende geluid van Wilma de Boer. Waarom kunnen we daaruit niet én zwemles én het lidmaatschap van een sportclub betalen? Graag uw toezegging dat uw college hier naar gaat kijken, en dit keer écht.

Voorzitter, in het fysieke domein (Ruimte, Wonen en openbaar gebied) zie ik een aantal bemoedigende nieuwe voornemens. Het inrichtingsplan voor de oversteek bij de Barbeelstraat en bouw van bedrijfswoningen als kostendrager, zien we graag naar de raad komen. Ook het doortrekken van de Eikenlaan naar de Te Veenweg wordt weer een stapje verder gebracht en ook dat is prima. In de krant lees ik dat het college naar 46 woningen per jaar wil en dat zijn er maar vier minder dan de ambitie die wij altijd propageren. Misschien ontstaat er vanavond consensus in deze raad, ik zal een motie indienen om te kijken of het stukje in de krant geen losse flodder was maar een echte koerswijziging van de coalitie.

Voorzitter, u stelt voor om over de kruising bij de Minnehof in gesprek te gaan met de omwonenden. Dat is prima, en kijkt u ook eens naar het fietspad rechts (als je op de kruising af fietst op de Noordersingel). Dat wordt zo weinig gebruikt dat je daar misschien de breedte kunt vinden om te voorkomen dat de bus zich pas na een halve minuut wachten door de bocht kan wringen.

Een concreet beleidsvoornemen waar volgens ons een probleem is bedacht om de oplossing te verkopen, is het klimaatbestendig maken van de Bramenberg. Daar is toch helemaal geen waterprobleem? Dat hebben we rond de Raadhuislaan maar niet daar volgens mij. Van mij mag er mos-sedum op die bedrijfsdaken, dat groeit ook onder zonnepanelen, maar wethouder: houdt onze voorzitter in de gaten: die wil niet zelden opknappen om het opknappen. Hij houdt nu eenmaal van netjes en verzorgd maar dit vinden wij echt een voorbeeld van verspilling van belastinggeld. Tenzij de wethouder in zijn beantwoording kan onderbouwen dat de bedrijven bij elke flinke bui onderlopen.

We zijn blij met extra bankjes door het dorp heen, het tiny forest (is er al een idee waar dat kan komen?) en de actie Steenbreek.

Dan het klimaatbeleid voorzitter. Wil de wethouder nog eens bevestigen dat klimaatneutraal in 2030 het kader is waarbinnen hij werkt? Want dat is nog niet ingetrokken en dus gewoon het uitgangspunt. Ik vraag het maar, omdat er een zinnetje is opgenomen dat de RES en het klimaatakkoord de belangrijkste uitgangspunten zijn voor onze ambities. Ik hoop dat dat per ongeluk in de kadernota staat want de RES gaat over 49% reductie terwijl we hier de ruimte en het momentum hebben om naar klimaatneutraal te gaan.

Ik roep het college nogmaals op om niet op één paard te wedden, zoals ultradiepe geothermie, maar ook aan de slag te blijven met de bewezen technieken, zoals zon-PV op land. Op de plek waar eerst het crematorium zou komen, als het crematorium in Laren niet door was gegaan, kan bijvoorbeeld prima een installatie voor geothermie óf zon PV komen. Kan het college beantwoorden waarom daar niet vast een planologische procedure voor wordt gestart? En dan nog de vraag of u de volgende keer de termen klimaatbeleid (reduceren van CO₂-uitstoot), klimaatadaptatie (hoe om te gaan met droogte en met hoosbuien), milieubeleid (asbestdaken) en biodiversiteit uit elkaar wilt houden; want zoals u het nu opschrijft is het net of u er totaal geen verstand van heeft.

Over die biodiversiteit: anders dan in het groenplan afgesproken gaat u gewoon sturen op netjes alles wegmaaïen. Kunt u toezeggen dat u wat beter aansluit bij moderne inzichten, zoals

gemeenten overal in het land bloeiende planten die vroeger onkruid heetten, pas weghalen nadat ze gebloeid hebben? We zijn blij met de bijenlinten en de aanpak van de middenbermen hier vlakbij, maar later in het seizoen maaien en schoffelen kost u niets en levert veel voedsel op voor bestuivende insecten. Het ziet er wat slordiger, maar ook wel wat vrolijker uit en we moeten leren om wat meer in balans met de natuur te leven, nu we op weg zijn naar tien miljard mensen op deze aarde.

Voorzitter, wij dienen de motie van Marcus van den Brink mede in en ik kondig nog een motie aan. Elk zonnepaneel dat in de dorpskern wordt geïnstalleerd, hoeft niet in het weiland te worden neergelegd. Raadslid van IJken zegt altijd: leg nou eerst die daken maar eens vol. Nou zijn die daken niet van ons, maar de parkeerplaatsen wel. Wij stellen voor dat we schaduwrijk parkeren mogelijk maken op alle openbare parkeerplaatsen: werf, gemeentehuis, Minnehof, voetbalclub. Je staat dan onder de zonnepanelen en de hele investering verdient zich dankzij SDE++ of de postcoderoosregeling razendsnel terug.

Algemeen financieel beleid, belastingen

Voorzitter, wij vinden het positief dat u het eens bent met de andere dorpen dat het bijhouden van de inflatie vertaald wordt naar 2%. De lasten voor de inwoners hebben sinds het vorige college een scherpe knik omhoog laten zien en ik kan daar begrip voor hebben; enerzijds omdat de afvalscheiding ondanks verbeterde service nog niet op het gewenste niveau is en mensen dat dan voelen in de heffing. Helaas is die dan ook voor de mensen die wel goed scheiden ook hoger. Anderzijds gaat het economisch wat beter en kun je niet eeuwig de lasten op nominaal nul houden; op een bepaald moment ben je wel uitbezuinigd. Wel vinden we 2% reëler dan 2,6% en terecht geeft u aan dat ambities ook bekostigd kunnen worden uit areaaluitbreiding. We willen vragen of u bereid zou zijn de stijging van de toeristenbelasting te beperken tot € 1,95 per nacht. U gebruikt een vertekend gemiddelde om te vergelijken, want veel kamers in Nederland staan bij Schiphol in de Haarlemmermeer en die krijgen hun begroting rond met toeristenbelasting zoals Amsterdam de parkeertarieven blijft opvoeren. Veel gemeenten in Nederland heffen bovendien geen toeristenbelasting, als u die meerekent valt het gemiddelde echt veel lager uit. Twee euro per nacht is gewoon duur. Het klopt dat u lang niet heeft geïndexeerd maar dan is € 1,95 een aanvaardbare lastenverhoging. Een toerist hier is geen Eemnesser maar u bent zelf ook een reislustig mens en overal die extra euro's aftikken is gewoon lastenverhoging. Graag een reactie op dit voorstel.

We zijn zeer positief over uw bereidheid te kijken naar de scheve verdeling van de lokale lasten tussen één en meerpersoonshuishoudens. We hebben in ons verkiezingsprogramma ook aandacht gevraagd voor de onevenredige belasting van co-ouders die vrij standaard allebei een kind inschrijven als ze er twee of meer hebben. Dat zijn twee meerpersoonshuishoudens en die betalen dan gewoon heel erg veel in vergelijking met hetzelfde aantal mensen in een huwelijk dat stand houdt, dus goed dat u hier naar kijkt.

Voorzitter, u rekent in de kadernota uitvoerig voor dat het inwoneraantal van Eemnes met vijf personen is gegroeid, dus zeg maar hetzelfde is gebleven; terwijl het inwonertal van Nederland met 0,6% is gegroeid. Hielden we de nationale bevolkingsgroei bij, dan hadden we per jaar € 55.000 meer te besteden. Nu runnen we hier geen BV, maar er staat niet voor niets een wat somber plaatje op de voorkant van de kadernota: de bodem van de schatkist is in zicht. Dus als

de coalitiepartijen onder het motto: 'ik woon al prettig, dus het dorp is wel af' woningbouw willen afremmen tot 30 per jaar, te weinig om de huishoudenverdunning mee goed te maken, hebben ze in deze constatering misschien een argument wat hen kan overtuigen. In de krant noemt u eensgezind 46 woningen; maar in deze kadernota noemt u deze ambitie niet. Hopelijk is er voldoende steun voor mijn motie die dit aantal vastlegt als nieuw uitgangspunt voor beleid.

Tot slot

In de laatste ronde wil ik graag een compliment maken voor de nadruk die u legt op participatie van inwoners. We hebben dure lessen geleerd: als je een oproep in de rotonde zet om te komen praten over bijvoorbeeld de locatie van het Huis van Eemnes, je stuurt ook nog brieven rond die aan duidelijkheid niets te wensen overlaten; komt er niemand naar het gemeentehuis. Als er dan een besluit valt en je werkt dat uit in planologische procedures, kan het zomaar gebeuren dat de halve voetbalclub naar de raadszaal komt. Velen voor het eerst van hun leven en die begrijpen niet waarom de politiek niet luistert. Het zal dus lastig blijven, maar we moeten het blijven proberen. Geen enkele fractie hier in de raad, wil niet met de inwoners in gesprek zijn. Dus goed dat u blijft zoeken naar manieren om dat zo te organiseren dat er ook animo is onder de inwoners. Ik zag nog wel een kans die u laat liggen om dit waar te maken: u gaat onderzoek laten doen voor de warmtetransitievisie, en dan met de inwoners praten. Ik zou dat omdraaien: laat de input van de inwoners zwaar meetellen in dat onderzoek. Geef het bureau opdracht om vanaf dag één dat gesprek op te zoeken. Het leeft echt voldoende in het dorp: u kunt twijfels hebben over de omvang van Eemnes Energie maar er zaten vorige zomer wel 300 mensen, die zeer kritisch meedachten. Waardoor nu de Alliantie en Eemnes Energiekiezen voor betaalbare oplossingen, natuurlijk ook wel geholpen door het feit dat die nu op de markt verschijnen. Dus op dit punt zijn de inwoners echt wel op te trommelen en maak dat onderdeel van de opdracht aan het bureau wat u uitzoekt.